

Auteur
Marjolein Dekker,
 teamleider Communicatie LAD

“Het is vaak maatwerk”

“Ik ben heel blij dat ik met dit vak in aanraking ben gekomen, omdat ik anders misschien wel met geneeskunde was gestopt.” Aan het woord is Roel Schambergen, die in opleiding is tot arts voor verstandelijk gehandicapten (AVG) bij Pluryn in Nijmegen.

“Wie AVG is, is dat vaak geworden langs een van de volgende twee routes. Óf je kent de doelgroep doordat je een verstandelijk gehandicapte in de familie hebt of als begeleider met de doelgroep hebt gewerkt tijdens een zomerkamp. Óf het is puur toeval dat je met het vak te maken kreeg en erdoor werd gegrepen. Ik behoor tot die laatste categorie”, vertelt Schambergen. “Tijdens mijn opleiding geneeskunde wist ik echt niet wat ik wilde. Bij ieder coschap dat ik liep, dacht ik: dit is het niet. Ik heb zelfs overwogen te stoppen.”

Eindelijk mezelf

Doordat hij per toeval in contact kwam met de dochter van een AVG, besloot hij zijn laatste coschap te lopen bij een instelling voor verstandelijk gehandicapten. “Ze willen daar graag dat de doelgroep niet ‘afgezonderd’ is van de buitenwereld maar in contact komt met zijn omgeving. De instelling ligt op een open terrein waar ook wandelaars en hardlopers komen en waar de cliënten op skelters rondrijden. Het is er één grote mengelmoes aan verschillende mensen en dat vond ik zó geweldig. Het stond voor mij in schril contrast met het ziekenhuis, waar ik me nooit echt thuis voelde. Ik loop op Dr. Martens, trek gerust een gele broek aan en had altijd het idee dat ik niet helemaal in het ‘keurslijf van de ziekenhuisomgeving’ paste. Hier had ik het gevoel mezelf te kunnen zijn.”

De opleiding tot AVG duurt drie jaar. Tijdens de opleiding werk je in de zorg voor verstandelijk gehandicapten en loop je stages in aanpalende medische disciplines, zoals neurologie, genetica en psychiatrie. Meer informatie: <https://nvavg.nl/opleiding>.

Variabele doelgroep

Schambergen vindt de doelgroep geweldig om mee te werken. “Het is de meest variabele doelgroep die je kan hebben: van jong tot oud en van lichte tot heel zware beperkingen. Vanwege de verstandelijke handicap is het contact met de cliënten – wij spreken niet van patiënten omdat onze cliënten niet per se ziek zijn, maar wel ondersteuning nodig hebben – heel belangrijk: hoe stel ik vragen die ze begrijpen en kunnen beantwoorden? Dat moet vaak in korte zinnen of ik heb de observaties van familieleden of begeleiders nodig. Het vaststellen van de hulpvraag is daardoor vaak een puzzel en dat vind

ik interessant. Daar komt bij dat ik het werken in een multidisciplinair team, met bijvoorbeeld ook ergotherapeuten en fysiotherapeuten, heel leuk vind. Je doet het in dit vak echt samen.”

Het meest uitdagende vindt Schambergen misschien wel dat zijn vak maatwerk is. “Een verstandelijk gehandicapte kan ook gewoon met een blindedarmoperatie te maken krijgen, maar kan vaak niet, zoals een gemiddelde patiënt, na twee dagen naar huis, bijvoorbeeld omdat hij aan zijn hechtingen krabt. Deze mensen passen dus niet in een protocol, waardoor het maken van een behandelplan voor iedere cliënt een uitdaging is.”

Tip

Als Schambergen startende basisartsen een tip zou mogen geven, vindt hij het vooral belangrijk dat ze goed kijken naar hun interne motivatie. “De cultuur in de geneeskunde is toch een beetje dat het ziekenhuis het einddoel is, maar niet iedereen gedijt in die omgeving. Vind uit waar jij gelukkig van wordt.” ■